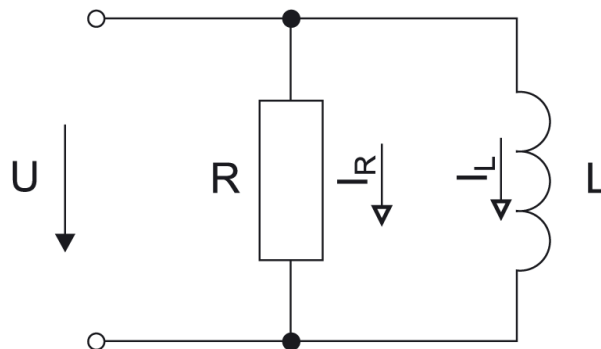

Számítási feladatok a 6. fejezethez

1. Egy szinuszosan változó áram a polaritás váltás után $1 \mu\text{s}$ múlva éri el első maximumát. Mekkora az áram frekvenciája?
2. Egy áramkörben $I = 0,5 \text{ A}$ erősségű és 200 Hz frekvenciájú áram folyik.
  - a) Számítsuk ki az áramkör $R = 100 \Omega$ értékű ellenállásán eső feszültség csúcsértékét!
  - c) Rajzoljuk fel az áram és a feszültség vektoriális képet, az áram a $\cos$ függvény szerint változik!
3. Egy tisztán kapacitív jellegű áramkörben a $C = 10 \text{ nF}$ kapacitású kondenzátoron $2,5 \text{ V}$ szinuszosan váltakozó feszültség jön létre. Az áramkört tápláló generátor frekvenciája 10 kHz .
  - a) Számítsuk ki az áramkörben folyó áram erősség csúcsértékét!
  - c) Rajzoljuk fel az áramerősség és a feszültség vektoriális képet!
4. Számítsuk ki, mekkora a hatásos teljesítménye az $L = 0,5 \text{ H}$ és $R = 200 \Omega$ elemekből álló soros körnek, ha $f = 200 \text{ Hz}$ frekvenciájú és $U = 24 \text{ V}$ feszültségű generátorra kapcsoljuk!
9. Számítsuk ki, mekkora annak a berendezésnek a hatásos teljesítménye, amely a 230 V -os hálózathoz 12 A áramot vesz fel! A berendezés hatásfoka $\eta = 85 \%$, a teljesítménytényezője $\cos\varphi = 0,6$.
5. Egy egyfázisú motor 20 A áramot vesz fel a 230 V -os hálózathoz. Számítsuk ki a teljesítménytényezőjét, ha 80% -os hatásfok mellett 2640 W hatásos teljesítményt fejt ki!
6. Egy soros kapcsolás 540Ω -os ellenállásból és 95 mH induktivitású tekercsből áll. Mekkora az áramkörben folyó áram effektív értéke, és mekkora az ellenálláson ill. az induktivitáson eső feszültség, ha a soros R-L kapcsolásra $21,2 \text{ V}$ amplitúdójú, 1 kHz frekvenciájú feszültséget kapcsolunk? Számítsuk ki a feszültség és az áram közötti fáziseltérést!
7. Számítsuk ki, mekkora ohmos ellenállás kell bekötnünk az $L = 100 \mu\text{H}$ induktivitású soros körbe, hogy az áramkör határfrekvenciája 30 kHz legyen!

8. Kapcsoljunk párhuzamosan egy 10 mH induktivitású tekercset és egy 300 Ω értékű ellenállást. Az áramkört tápláló generátor frekvenciája 1200 Hz és 5 V feszültség esik a párhuzamosan kapcsolt R-L áramkörön.

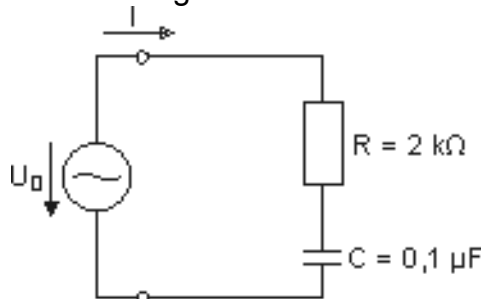
Számítsuk ki az ágáramokat és az eredő áramerősséget!
Határozzuk meg a feszültség – áram fázisszögét!

9. Az ábrán látható áramkört 12 V, 400 Hz frekvenciájú feszültséggel tápláljuk. Számítsuk ki, mekkora:

- az áramkör eredő impedanciája,
- az ohmos és kapacitív tagon eső feszültség,
- az eredő feszültség,
- az áramkör fázisszöge!

Rajzoljuk meg:

- az eredő feszültség és az áramerősség időfüggvényét,
- a feszültség – áramerősség vektorábrát

10. Egy 85 Ω -os ellenállással 500 nF kapacitású kondenzátor van párhuzamosan kötve. A kondenzátoron 5 kHz frekvenciájú, 540 mA effektív értékű áram folyik. Mekkora az ellenálláson folyó áram? Mekkora a két áram közötti fáziskülönbség és az eredő impedancia? Ellenőrizzük az áramkörben folyó eredő áramot a feszültség és impedancia, valamint az áramháromszög felhasználásával!

11. Egy kondenzátor kapacitása 0,72 μF . A vele párhuzamosan kapcsolt fogyasztó ellenállása 57 Ω . Mekkora áram folyik az áramkör két ágában, ha a kétpólus kapcsain 24 V amplitúdójú, 16 kHz frekvenciájú szinuszos feszültség mérhető? Mekkora az eredő áram és mekkora a fázisszöge?

12.

Adatok:

$L = 200 \text{ mH}$

$C = 120 \text{ nF}$

$R = 500 \text{ } \Omega$

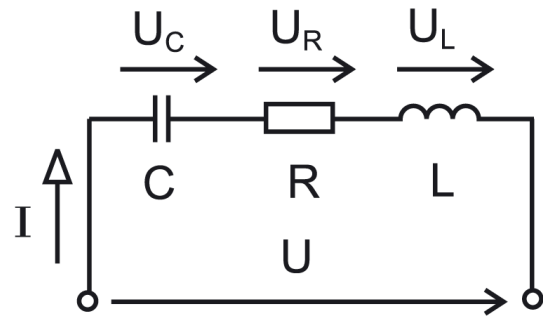
$U = 4 \text{ V}$

$F = 800 \text{ Hz}$

Feladatok:

a) Határozza meg az RLC kör impedanciáját

(Z) és áramfelvételét (I)!

b) Határozza meg U_L , U_C és U_R értékét a megadott frekvencián!c) Készítsen vektorábrát! A vektorábrának tartalmaznia kell I, U_R , U_L és U_C értékét.d) Határozza meg a tápfeszültség (U) és a tápáram (I) közötti fázisszög (φ) abszolút értékét!

13.

Adatok

$f_0 = 1 \text{ MHz}$

$L = 150 \text{ } \mu\text{H}$

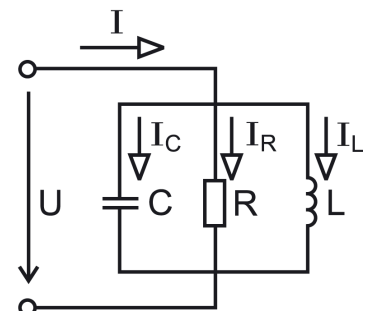
$R = 80 \text{ k}\Omega$

$U = 400 \text{ mV}$

Feladatok:

a) Határozza meg a rezgőköri kondenzátor kapacitását (C)!

b) Határozza meg a rezgőkör jósági tényezőjét (Q) és sáv szélességét (B)!

c) Határozza meg I, I_L , I_R és I_C értékét rezonanciafrekvencián!

14. Határozzuk meg a tekercs induktív reaktanciáját és a rajta áthaladó áram effektív értékét, ha a tekercs induktivitása 58 mH, a rákapcsolt szinuszos feszültség amplitúdója 25 V, frekvenciája 4,5 kHz! Számítsuk ki a tekercsben tárolt max. energiát!

Adatok:

$I_h = 6,43 \text{ A}$

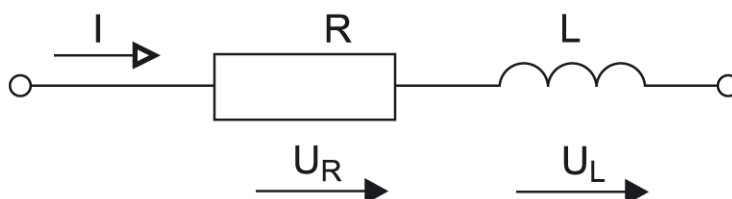
$I_m = 8,56 \text{ A}$

15. Számítsuk ki az ábrán látható soros R-L kapcsolás:

- eredő impedanciáját,
- az ellenálláson és a tekercs látszólagos ellenállásán eső feszültséget,
- az eredő feszültségét,
- a feszültség és az áram fázisszögét,
- jósági tényezőjét!

Rajzoljuk meg az áramerősség és az eredő feszültség vektorábráját!

Adatok:
 $R = 600 \Omega$
 $L = 50 \text{ mH}$
 $I = 3 \text{ mA}$
 $f = 1900 \text{ Hz}$

16. Kapcsoljunk párhuzamosan egy ellenállást és egy kondenzátort! A tápláló generátor frekvenciája 1500 Hz, feszültsége 6 V.

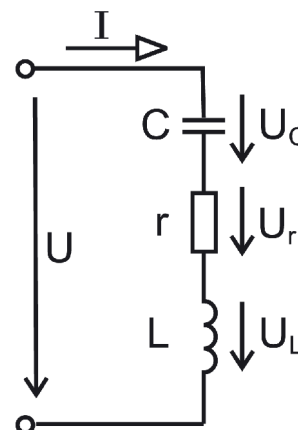
- Számítsuk ki az eredő áramerősséget és az ágak áramát!
- Határozzuk meg az áramkör határfrekvenciáját!
- Mekkora az áramkör feszültség-áramerősség fázisszöge?

17.

Adatok:
 $U = 1 \text{ V}$
 $f_0 = 1 \text{ MHz}$ (rezonanciafrekvencia)
 $Q = 50$ (a rezgőkör jósági tényezője)
 $C = 100 \text{ pF}$

Feladatok

- Határozza meg a rezgőköri tekercs induktivitását (L)!
- Határozza meg a rezgőkör soros veszteségi ellenállását (r)!
- Határozza meg az áram (I) értékét rezonanciafrekvencián!
- Határozza meg U_L és U_C értékét rezonanciafrekvencián!
- Számítsa ki a rezgőkör sávzélességét (B) terhelés nélkül!

18.

Adatok:

 $f_0 = 800 \text{ kHz}$ (rezonanciafrekvencia) $Q = 100$ (a rezgőkör jósági tényezője) $L = 200 \mu\text{H}$; $U = 1 \text{ V}$

Feladatok:

- Határozza meg a rezgőköri kapacitás (C) értékét!
- Határozza meg a rezgőkör párhuzamos veszteségi ellenállását (R)!
- Számítsa ki a rezgőkör sávszélességét!
- Határozza meg az áramok (I , I_L , I_R és I_C) értékét rezonanciafrekvencián!

